



ב"ה

פרשת מקץ

אלה תולדות יעקב יוסף
מקץ לז, ב.

סיפורו של העם היהודי

פרשת-השבוע מגוללת לפנינו את סיפורו של יוסף שנמכר לעבד במצרים. הפרשה מספרת את קורותיו ותלאותיו ועל המהלכים שהביאוהו לאחר מכן לתפקיד המשנה-למלך במצרים. בשעת עיון בגורלו של יוסף אנו מגלים לפתע, כי זהו, למעשה, סיפורו של עם-ישראל בגלותו.

יוסף, נער בן שבע-עשרה, בנו-חביבו של יעקב אבינו, נתלש פתאום מביתו, ממשפחתו ומארצו ונמכר לעבד במדינה זרה. הנער הצעיר הופל לתוך מציאות קשה ואכזרית, כשהנורא מכול הוא, שגורל זה בא לו על לא עוול בכפו.

אדם אחר היה נעשה ממורמר, מדוכא ומיואש, אדיש למצבו, אולם יוסף הבין שעליו להתמודד עם המציאות. כעבדו של פוטיפר, עשה את מלאכתו בצורה הטובה ביותר, עד שבזכותו האירה ההצלחה פנים לפוטיפר בכל תחום שבו נגע יוסף, כי זהו יהודי, שבכל מקרה ובכל מצב הוא משתדל למלא את תפקידו בצורה הטובה ביותר.

כיצד שילם לו אדונו תמורת עבודתו המסורה? - השליכו לכלא! וכל זאת למה? כי סירב לבגוד באדונו, וכפי שאמר^[1]: "הן אדוני לא ידע אתי מה בבית... ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת".

יוסף נוכח שוב, כי חריצותו, יושרו וצדקתו לא זו בלבד שאינם מיטיבים עמו, אלא אדרבה, בשל כך הוא מושלך לכלא. אך אין בכך כדי להפילו בייאוש ולשנות את אורה-חייו ואת גישתו לחיים. גם בהיותו בכלא מוסיף יוסף לעשות את מלאכתו באמונה ושוב נוצר מצב שבו "אשר הוא עושה - ה' מצליח"^[2]. כי זהו יהודי, שגם כפיות-טובה והתנהגות מושחתת מצד הסובבים אותו אינן משנות את אמונתו ואת מסירותו למילוי שליחותו.

לאחר מכן רואה יוסף יום אחד את שני השרים הכלואים כשהם זועפים, והוא מבין שדבר-מה מסעיר את רוחם. יש לו כל הסיבות הטובות לשמוח לאידם, שהרי אחד משרי פרעה הוא שהשליכו לכלא על לא עוול בכפו. אולם יוסף אינו חושב על נקמה או על שמחה לאיד. כשהוא רואה אנשים השרויים בדכדוך, הוא ניגש אליהם ומציע את עזרתו. ואכן, הוא אמנם מצליח לסייע להם ופותר את חלומותיהם.

בשלב זה מרשה יוסף לעצמו לבקש בקשה צנועה מאחד השרים^[13]: "ועשית-נא עמדי חסד והזכרתני אל פרעה". הוא אינו מבקש מהאיש כסף או טובת-הנאה כלשהי תמורת פתרון החלום. מתוך אמונתו האיתנה בצדק וביושר, הוא מבקש רק להביא את סיפורו לפני פרעה, ולא יותר. וגם זאת - רק לאחר שהשר ייווכח שאכן צדק בפתרון החלום. ומה עושה השר? - "ולא זכר שר המשקים את יוסף וישכחהו"^[14] - למחרת בבוקר הוא שוכח את כל העניין.

יוסף רואה אפוא, שהעולם כולו מלא שקר ואין בו אפילו מידה מזערית של צדק ויושר. כשהוא מתמנה לאחד מכן למשנה למלך ומחזיק בידו כוח בלתי-מוגבל - יש לו הזדמנות להתנקם בכל מי שעשו עמו רעה. אך לא איש כיוסף ינהג כן. הוא ממשיך להיות אותו יוסף כשהיה, ומשקיע את כל כישרונותיו בניהול ענייני המדינה ובהצלת מצרים (והעולם כולו) משבע שנות הרעב.

וזהו, בעצם, כל הסיפור של העם היהודי בגלויותיו השונות, לאורך הדורות.

מתוך הספר 'שלאחן-שבת', מעובד מתוך התוועדות שבת-קודש פרשת וישב תשכ"ח
רשימת השומעים בלתי מוגה

^[11] בראשית לט, י.

^[12] שם פסוק כג.

^[13] שם מ"ד.

^[14] שם פסוק כג.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולע"נ הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צבי"ה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה